

Az Etikai Bizottság módosításokkal egybeszerkesztett

Ügyrendje

Az Etikai Bizottság feladatának érzi, hogy ügyeljen az Etikai Kódex értékállóságának megőrzésére. Figyel arra, hogy a Kódexben megfogalmazott elvi iránymutatások megfeleljenek a mindenkori általános etikai elvárásoknak.

Az Etikai Bizottság egy-egy tagját a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (továbbiakban: MKE) elnöksége, az Informatikai és Könyvtári Szövetség (továbbiakban: IKSZ) elnöksége és Könyvtári Intézet (továbbiakban: KI) igazgatója delegálja. A megbízatásuk egy választási ciklusra szól (4 év).

Az Etikai Bizottság általános feladatai:

- a szakma erkölcsi állapotának, az etikai követelmények érvényesülésének nyomon követése;
- a könyvtáros szakma etikai tudatosságának és magatartásának előmozdítása;
- a szakmai és a széles nyilvánosság tájékoztatása, a sajtóval való kapcsolattartás, az etikai kódex és háttéranyagai elektronikus elérhetőségének biztosítása;
- etikai témákban felmérések, kutatások kezdeményezése, viták, konferenciák rendezése;
- a felmerülő problémákkal, esetekkel, bejelentésekkel stb. kapcsolatos állásfoglalások kialakítása, iránymutatás megadása;
- a hozzá forduló könyvtárosok vagy könyvtárak, egyéb szervezetek és intézmények útbaigazítása, támogatása etikai ügyekben;
- az etikus magatartás miatt sérelmet vagy üldözést szenvedő könyvtárosok melletti kiállás, a kibocsátó szervezetek felszólítása az érintett kolléga megvédésére;
- a tudomására jutott pozitív és negatív etikai jelenségek kivizsgálása, nyilvánosságra hozatala;
- az etikai aspektus beépítésének kezdeményezése a könyvtáros képzésbe és továbbképzésbe, kapcsolattartás e tekintetben különösen a képzőintézményekkel;
- az etikai kódex gondozása, javaslatok tétele kiegészítésére, módosítására, kommentárokkal, és magyarázatokkal való ellátása, esettanulmányokkal, a vonatkozó publikációk teljes szövegével vagy bibliográfiájával való gazdagítása.

Tevékenysége

Az Etikai Bizottság fő tevékenysége az Etikai Kódexben, illetve annak kiegészítésében rögzített feladatok ellátása:

- a hozzá benyújtott etikai tárgyú panaszok elbírálása, ajánlások megtétele és döntések meghozatala,
- elvi állásfoglalások kialakítása,
- vitás kérdésekben az Etikai Kódex értelmezése, szükség esetén javaslatétel annak módosítására.

Az Etikai Bizottság a Magyar Könyvtárosok Egyesületének (MKE) és az Informatikai és Könyvtári Szövetség (IKSZ) tevékenységi körébe eső kérdésekben saját elhatározásából is ajánlásokat, elvi állásfoglalásokat jelentethet meg, elősegítve ezzel a közérdekű problémák minél nagyobb körben elfogadható rendezését, illetve a hiányos szabályozásból eredő kellemetlen szituációk megelőzését.

Ülésrend

Az Etikai Bizottság évente lehetőség szerint egyszer a tagok személyes megjelenésével járó ülést tart. Különleges, nagy horderejű döntések meghozatala előtt szükség esetén az elnök rendkívüli ülést hívhat össze. Ennek helyszínét és időpontját a tagokkal való egyeztetés után az elnök állapítja meg. Más esetekben a Bizottság dönt az ülés megvalósítási módjáról, amely történhet akár személyesen, telefonon, e-mail-ben, vagy más telekommunikációs fórumon keresztül is.

Vitás esetekben, nagy horderejű kérdések sok szempontú megtárgyalása érdekében az EB bevonhat külső szakértőt, szakértőket a döntés árnyalt előkészítésébe.

A tagok számára (az EB ügyeinek jellege miatt) a lehetőségekhez mérten minden esetben biztosítani kell a biztonságos, zárt kommunikáció feltételeit. Az ülés határozatképes, ha a Bizottság tagjainak legalább két tagja jelen van. A határozatképes ülésen megvitatott döntések akkor emelkednek jogerőre és tekinthetők a Bizottság által jegyzettnek, ha azt a bizottsági tagok - személyes megjelenés esetén - aláírásukkal, vagy - elektronikus kommunikáció esetén megbízhatóan a tagtól eredő - egyértelmű, ráutaló magatartásukkal hitelesítik.

Döntéshozatal

Az Etikai Bizottságnak törekednie kell arra, hogy a lehetőségekhez mérten döntése előtt meghallgassa minden érintett, és lehetőség szerint több, az ügy

szempontjából független tag álláspontját. Az Etikai Bizottság döntéseit pártatlanul, az Etikai Kódex szellemében, a tőle elvárható legnagyobb gondossággal hozza meg. Az Etikai Bizottság döntései precedensértékűek.

Az Etikai Bizottság határozatokat hozhat.

Amennyiben egy ügyben az egyik bizottsági tag érintettsége miatt az Etikai Bizottság elfogultsága fennállhat, az Etikai Bizottság kérheti, hogy az érintett tag helyett az MKE, illetve az IKSZ elnöksége, illetve a Könyvtári Intézet igazgatója delegáljon képviselőt a Bizottságba. Ez a felkérés csak a kérdéses ügy lezárásáig szólhat. Ez idő alatt a delegált tag az adott ügyben az érintett tag teljes szavazási jogkörét gyakorolja, azonban nem töltheti be az érintett fél más, az ügghöz nem kapcsolódó hatáskörét.

A döntéshozatal lépései

1. A téma felvezetése

- az Etikai Bizottság összehívása: a tárgyalás helyének, időpontjának és módjának meghatározása
- etikai irányadások összegyűjtése

2. Az érintett felek meghallgatása

- az érintett felek álláspontjának meghallgatása,
- független tagok meghallgatása
- szükség esetén független szakértő felkérése
- (Ha a megkérdezettek a felkérés dátumától számított 8 munkanapon belül nem küldik el álláspontjukat az Etikai Bizottságnak, a Bizottság eltekint az érintett fél véleményétől.)

3. Bizottságon belüli álláspont kialakítása

- a tények ismeretében a Bizottságon belüli álláspont kialakítása

4. Közös álláspont kialakítása

- az érintett felekkel közös, mindenki számára elfogadható megoldás keresése

5. Ajánlás, döntés nyilvánosságra hozása

- az ajánlás, döntés ismertetése az érintett felekkel,
- az ajánlás, döntés ismertetése az Elnökséggel,
- az ajánlás, döntés nyilvánossá tétele (amennyiben ez lehetséges)

6. Téma levezetése

- a dokumentáció egyeztetése és hitelesítése

Dokumentálás

Az Etikai Bizottság munkáját és határozatait minden esetben dokumentálja. Ez a dokumentáció elektronikus úton történik. A személyiségi jogok védelmének érdekében az Etikai Bizottság döntése alapján elzárkozhat a téma dokumentációjának nyilvánosságra hozatalától, amennyiben azt bármelyik érintett fél kéri. A döntést (és az ügy más dokumentációit) azonban ebben az esetben is továbbítani kell az MKE és az IKSZ Elnökségének, amelyet az Elnökségnek hasonló gondossággal, bizalmasan kell kezelnie. Azonban lehetőség van az érintett személy személyes adatainak mellőzésével egy tartalmi összefoglaló nyilvánosságra hozására. A dokumentáció nyilvános részét elérhetővé kell tenni az MKE és az IKSZ honlapján is.

Az elkészített dokumentációt archiválni kell. Az archiválást az Etikai Bizottság elnöke végzi, lehetőség szerint CD-re történő rögzítéssel. Az archivált adatokat (a személyes adatok védelmének érdekében) a kezelő köteles kellő biztonsággal őrizni. Az archivált dokumentációt mind az MKE, mind pedig az IKSZ titkársága megőrzésre megkapja. A dokumentumok őrzése során felek betartják a GDPR (a 2019. évi XXXIV. törvény) előírásait.

Budapest, 2020. november 11.

Venyigéné Makrányi Margit
elnök

Villám Judit
tag

dr. Dippold Péter
tag